

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 .
Negyedévre ——— 3 .
Egy óra ——— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Közigazgatási szolgálat.

Nagybecskerek, január 9.

Sok, nagyon sok, néha egy egész élet boldogsága függ a pályaválasztástól. Az emberrel már vele született tulajdonság, hogy a pályaválasztásánál egyéni hajlamait követve fő céljának tekinti a gyorsabb előmenetelt, a vagyoni jólét biztosítását s a szolgálat könnyebb viselhetőségét. A terhes és nehéz munkával összekötött csekély anyagi hasznot kínáló s előmenetelre nem igen alkalmas pályától mindenki irtózik: De még a munka nehézségeitől se szokott visszajedni a pályakereső ember, ha gyoni jólétét biztosítva látja s előmeneteire lehet kilátása. A mióta az állam jobban javadalmazza alkalmazottjait, azóta oda tódul a fiatalság, s a közigazgatási pálya, mely nem kínál se oly anyagi előnyöket, se oly előmenetelt, mint az állami szolgálat, viszsamaradt s nem birt a pályakeresőkre valami különös vonzó erővel. Ma azonban ott állunk, hogy fölemelkedik a közigazgatási pálya s egy színvonalra jut az állami szolgálattal.

Köztudomásu dolog, hiszen már évek óta foglalkoztatja az ország közvéleményét, hogy a közigazgatás állami feladat s államosítatani fog. Csak a pártpolitika gördíthet e szándék megvalósítása elé akadályokat; a kor színvonalán álló többség az állam- eszme teljes érvényre juttatása érdekében nemcsak elengedhetetlen, de égető szükségnek is tartja a közigazgatás államosítását. Az ügy felett disputálni és polemizálni hosszan lehet; de a döntés minden bizonynyal az államosítás mellett szól. Az is tudvalevő, hogy a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatot a kormány még ez évben a ház asztalára teszi s az 1897-ben megalakuló új országgyűlés legelső s legfontosabb teendője az államosítás keresztülvitele lesz. Tehát biztosra vehető, hogy a közigazgatási pálya a lehető legrövidebb idő alatt erkölcsileg és anyagiilag, tekintélyben és javadalmazásban egyenlő lesz az állami szolgálattal.

Nagy pesszimizmus kellene hozzá, hogy tovább is kétségesskedjünk a közigazgatási pálya dolgában. A közigazgatásnak Magyarországon nagy jövője van. A régi rendszer reform előtt áll; messze kiható, korszakot alkotó reform előtt, melylyel a magyar nemzet második évezredébe lép. Állami életünk legnevezetesebb feladatait képezi a közigazgatás: ez maga az állami élet, az állam testében a vérkeringés. Önként következik, hogy nem maradhat meg régi alakjában, régi mivoltában, a mikor a haladó kor szelleme minden irányban újabb és nagyobb igényekkel lépett föl s reformot követel. A közigazgatási pálya régi alakjai kidőlnek, visszavonulnak, helyüket új emberek, új generációk foglalják el s a régi vármegyék az államosítás tüzeiben megsemmisülve Phoenix madárként támadnak föl s megifjodik alakban és erőben a közigazgatás, hogy a modern kor nagy igényeinek s követelményeinek eleget tessen.

Mire az államosítás bekövetkezik, az öreg tisztviselők egy része visszavonul s az ország egyes vidékein még beállhat a helyzet, hogy nem lesz új generáció, nem lesz az öregek után nevelkedő állomány, a melyből kiegészíthessék a megritkult sorokat; majd más vármegyékből, idegenből

kell összetoborozni a szükséges létszámot. Ezzel egyidejűleg fölmerülhetne a kérdés, hogy mi lesz akkor, ha csupa fiatal erők foglalják el a helyeket? Mi lesz akkor az előmenetellel? Erre is megfellelhetünk. Az, a mi az államnál. Ha egyszer államosítják a közigazgatást, a mi most már csak rövid idő kérdése, nyitva áll az egész ország a közigazgatási tisztviselők előtt; pályázhatnak mindenfelé. Széles ez az ország; kenyerem terem mindenfelé, a pálya nyitva áll nemsokára.

A nagybecskereki árvaház.

Nagybecskerek, január 9.

Kövés reklámmal, de dicséretes buzgalommal működik évek óta egy bizottság azon, hogy az árvagyermek részére Nagybecskereken hajlékot teremtsen. Az ügy, fájdalom, kissé lassan halad, talán azért is, mert sokan abban a téves hitben vannak, hogy felekezeti célokra szolgál. Pedig már évek előtt kimondták, hogy az árvaházba, dacára annak, hogy legnagyobb részben a katolikusok filléreire fog épülni, a hitvallás különbség nélkül fognak a gyermekek felvételni. Kötelességünknek tartottuk a bizottságnak ezen dicséretes határozatára újból rámutatni, nehogy a jó ügy hasonló félreértések folytán szenvedjen.

A tegnap Francz J. L. elnöklete alatt megtartott közgyűlésen a következő vagyonkimutatást terjesztették elő:

Betét a nagybecskereki takaré- és előlegegyelet mint részvénytársaságnál	12769 78
Betét a Torontáli takaré- és hitelbanknál	5086 96
Betét a nagybecskereki takarékpénztárnál	1145 81
Betét a nagybecskereki népbank mint részvénytársaságnál	1221 05
a 334/5. számú ház értéke	1017 17
5 darab takaré- és előlegegyeleti részvény	800 —

o. é. 22040 frt 77 kr.
pénzkészlet: 2 frt 78 kr.

22043 frt 55 kr.

Bevételek 1895 ben:

Temetéseknél gyűjtésekből	73 frt 26 kr
adakozásokból	218 frt 45 kr
házbérből	110 frt — kr
újévi üdvözlétek megváltásából	117 frt — kr
Laszka Kodár Julianna hagyomány	1362 frt 07 kr
és 5 drb részvény	
jegyzett összeg beszédese	5 frt — kr
kamatokból	667 frt 25 kr
összesen	2553 frt 03 kr.

Itt megemlítendő, hogy az árvaház fenntartására van ezeken kívül egy 2000 frtos Hertelendy alap, ugy hogy legkésőbb 3-4 év múlva hozzáfoghatunk az építéshez.

Külföldieknek belföldön kötött házassága.

— s. s. Lapunk múlt évi 299. számában a magyar állampolgároknak külföldön kötött házasságáról szóltunk s ismertettük az eljárási utasítás ide vonatkozó rendelkezéseit. Ez alkalommal kiegészítéseként előbbi cikkünknek megismertettük a külföldieknek belföldön kötött házassága körüli eljárást.

Legelső sorban is kijelentjük, hogy azok a magyar állampolgárok, a kit Horvát-Szlavonországnak bírnak községi illetőséggel, a házasságkötés tekintetében külföldieknek tartat-

nak. E kijelentést illetőleg pedig tudni kell, hogy bár a magyar állampolgárság Szent István koronája országai területén egy és ugyanaz is (1879: L. t. cz. 1. §) s így a horvát-szlavonországiak is magyar állampolgárok, mégis mivel Horvát Szlavonországot az 1868: XXX. t. cz. s az ezt módosító s kiegészítő későbbi törvények értelmében az igazságügyre nézve (hová elég helytelenül a házasságjogot is beszámitják) autonómiát s önkormányzatot élvez s ezen ügyei az anyaország hason ügyeitől eltérő szabályok szerint kezeltek, ezért kell a Horvát Szlavonországnak lakó magyar állampolgárokat e tekintetben a külföldiekkel egyenlőnek tekinteni.

A külföldiek házasságkötésére nézve különbséget kell tenni az esetre:

A) Ha mindkét egyén külföldi illetve horvát-szlavonországi (azaz mind a vőlegény mind a menyasszony külföldi illetőségű s lakos) s belföldön (azaz a szorosabb értelemben vett Magyarországon, tehát Horvát-Szlavonországot ide nem számítva) akar házasságot kötni:

1. bizonyítványt tartoznak felmutatni arról, hogy házasságuk hazájuk törvénye szerinti akadályba nem ütközik, ezen bizonyítványt a horvát-szlavonországiakra nézve a községi előjárás, a többi külföldiekre nézve hazájuk illetékes hatósága állítja ki (igm. ut. 79. §); igazolni tartoznak továbbá, hogy

2. egymással egyenes ágon nem vérrokonok (igm. ut. 15. §. 1.);

3. nem testvérek (igm. ut. 15. §. 2.);

4. az egyik házastárs a másik házastársnak nem egyenes ágbeli vérrokona (igm. ut. 15. §. 3.);

5. nem vérszerinti leszármazottak közös testvértől (igm. ut. 15. §. 4.);

6. nem unokatestvérek (igm. ut. második utolsó kikezdés; H. T. 17. §.) (t. igm. ut. 80. §. 1. pont);

7. korábbi, (esetleges) házasságuk a házastárs halálával vagy jogerős felbontással már megszűnt illetőleg jogerősen érvénytelenül nyilvánított, avagy a korábbi házastárs jogerős ítélettel holtta nyilvánított (igm. ut. 80. §. 2. pont);

8. előző esetleges házastársuknak élete ellen nem törtek (igm. ut. 80. §. 3. pont);

9. ha a házastárs kiskorúak avagy ezek egyike az, hogy a házasságukba szülei illetve gyámjuk beleegyezett (igm. ut. 82. §.).

Ha ezen 1-9. pont alatt kívántak közül az 1. pont alatti felmutatni nem képesek, ez alól a magyar igazságügyminiszter felmentést adhat, ha pedig a 9. alatti beleegyezést önhibájukból megszerezni nem képesek, ezt ha Magyarországon rendes lakóhelylyel bírnak a lakóhely szerint illetékes gyámhatóság adja meg (igm. ut. 82. §.) de ha ilyen bizonyítványt avagy felmentvényt illetve beleegyezést fel nem mutatnak és az 2-8 alatti nem igazolják, ugy a kihirdetést mint a házasságkötésnél közreműködést meg kell tagadni.

De ha mindegyik kellék igazolva van, akkor a kihirdetés az igm. ut. 32-35. §. szerinti elrendelendő, a 9. pontot, illetőleg még akkor is, ha az 1. pont alatti bizonyítványban a szülei illetve gyámi beleegyezés házassági akadálynak volna kijelentve (igm. ut. 82. §.), és a 86-46. §. ok szerint fogantatandó; különös figyelemmel kell lenni arra, hogy nem e kell a kihirdetést hirtap utján is fogantatani a 44. §. szerint.

A házasság ezután az igm. ut. 47-68. §. ai szerint megkötendő és a megkötött házasság az igm. ut. 69-78. §. ai szerint anyakönyvezendő.

B) Ha a házasságot kötni szándékozónak csak egyike külföldi, a másika belföldi, akkor az előbbi A) 1-9. pontban a külföldire illetve horvát-szlavonországiakra nézve felsoroltakon kívül, a magyarországiakra (belföldire) nézve igazolni kell, hogy (igm. ut. §.):

1. 12 k életévét betöltötte;

2. ha férfi 18, — ha nő, 16 évét betöltötte, vagy ha be nem töltötte, hogy ezen házassági akadály alól (H. T. 7. §.) az igazságügyminiszter felmentvényt adott;

3. ha 24 ik életévét még be nem töltötte, vagy kiskorúsága meg van hosszabbítva, törvényes képviselői, szülői, illetőleg gyámhatósági beleegyezése vagy jóváhagyása van.

Ezen pontot illetőleg különbség teendő:

a) Ha szülők illetve csak egyik szülő van s ez a házasságba beleegyezik akkor ha ez, illetve ezek az anyakönyvvezető előtt személyesen megjelennek s beleegyezésüket előtte binyilatkoztatják, semmi további igazolásra nincs szükség, mint hogy általuk a kihirdetési tárgyalási jegyzőkönyv is aláírandó;

aa) de ha ez illetve ezek az anyakönyvvezető előtt meg nem jelennek, akkor a házasságkötés köteles szülője beleegyezését vagy közokirattal vagy hitelesített avagy teljesíthető magán okirattal igazolni.

Ezen magánokiratot a szülőnek vagy

α) magának kell írni és aláírni, — vagy β) ha idegen kézzel van írva s azt még alá nem írta, két előttemező tanu jelenlétében alá kell írnia; ha pedig már aláírta, a két előttemező tanuk előtt az aláírását sajátkezű aláírásának kell elismernie, — vagy

γ) ha a szülő írni nem tud, a magán okiratra szokott kézjegyet (1874: XXXV. t. cz. 80. §., — 1876: XVI. t. cz. 4. és 6 §.) teszi oda s a két előttemező tanu jelenlétében, kiknek egyike által a szülő neve is aláírandó (igm. ut. 9. §.).

b) Ha a szülő illetve szülők a házasságba bele nem egyeznek. Ezen esetre nézve a H. T. 8. §. és igm. ut. 11. §. azt mondja, hogy ha a szülő beleegyezését nem adja meg, ezt a gyámhatóság beleegyezése pótolja; e beleegyezést az anyakönyvvezető is kieszaközölheti akként, hogy a feleknek ide vonatkozó kérelmét az igm. ut. 13. §-nál közölt 3-ik számú minta szerinti bélyegmentes jegyzőkönyvbe foglalja s azt a községi gyám és előljáróság után ennek véleményes jelentése mellett terjeszti be a gyámhatóságnak.

c) Ha a szülőknek csak egyike él, de gyám illetve törvényes képviselő is van s ezek beleegyeznek a házasságba, ez esetre nézve, ha ezek megjelennek az anyakönyvvezető előtt akkor az ut III. B. 3. a) pont alatt elmondottak szerint, ha meg nem jelennek akkor a III. B. 3. aa) pont alatt elmondottak szerint kell eljárni, megjegyezve, hogy ha a házasságkötés 24 ik életévét még be nem töltötte, akkor ha bár törvényes képviselője beleegyezik is házasságába, ehhez előszülője beleegyezése is szükséges. (Olv. igm. ut. 10 §.)

d) Ha a szülőnek csak egyike él, de gyám illetve törvényes képviselő is van, de ezek nem egyeznek bele a házasságba, ez esetben mind a szülői, mind a gyámi beleegyezést a gyámhatóság beleegyezése pótolja, a miért is a III. B. 3. b) pont szerint kell eljárni.

e) Ha szülő nincs, hanem gyám a törvényes képviselő s ez beleegyezik a házasságba, ez esetre nézve különbség teendő a házasságkötéskorára nézve, mert ha az

20 ik életévét betöltötte, akkor elégséges csak a gyám beleegyezése, ha pedig

20-ik életévét még be nem töltötte, akkor a gyám beleegyezésén felül gyámhatósági jóváhagyást is kell kivánni; ezen gyámhatósági jóváhagyást az anyakönyvvezető is kieszaközölheti akként, hogy a felek ide vonatkozó kérelmét az igm. ut. 13. §-nál melőkel 4-ik számú jegyzőkönyvbe foglalja s ezt a községi gyám- és előljáróság után ennek véleményes jelentése mellett terjeszti be a gyámhatóságnak.

f) Ha szülő nincs, hanem a gyám a törvényes képviselő s ez nem egyezik bele a házasságba, ezen esetre nézve a gyámhatóság jóváhagyását kell kikérni (H. T. 8. 16. §. igm. ut. 11.) a jelen utasítás III. B. 3. b. pont szerint.

Igazolni kell továbbá, hogy:

4. ha a házasságkötés fel valamelyik gyenge elméjü vagy magát jelekkel megértetni tudó si ketnéma, hogy házasságába gondnoka illetve gyámhatósága beleegyezett. A bele vagy bele nem egyezést illetőleg az iteni III. B. 3. a) — f) pontszerint kell eljárni. (Olv. igm. ut. 7 — 8 §. 5.);

5. a házasságkötés felek nem rokonok; (a rokon-ságot mint házassági akadályt az igm. ut. 15. § a tárgyalja);

6. a házasságkötés között örökbe fogadási viszony nincs (az örökbe fogadást mint házassági akadályt az igm. ut. 16. § a tárgyalja);

7. az egyik házasságkötés fel a másik házasságkötés fel nem gyámja illetőleg nem gyámotja; avagy ha az volt is, hogy ez a viszony már megszűnt (H. T. 19. §.) Olv. igm. ut. 7. pont);

8. a házasságkötés más egyennel házasságban nincs, esetleg korábbi házassága már megszűnt vagy azáltal, hogy házassága érvénytelennek nyilvánított vagy az által, hogy volt házastársa holtta nyilvánított (a korábbi házasságot és abból származható akadályokat az igm. ut. 17. § a tárgyalja);

9. a házasságkötés felet a másik féllel való házasságtól bírói ítélet el nem tiltotta vagy, hogy ez alól királyi felmentése van (H. T. 20. §.);

10. Ha nő a beiföldi házasságkötés fel esetleges

előbbi férjének elhalozási napja óta vagy a korábbi házasságot felbontó vagy érvénytelenné nyilvánító jogerős bírói ítélet keltének napja óta 10 hónap már eltelt (H. T. 24. §.) (a várakozási időről mint házassági akadályról az igm. ut. 18. § a szól);

11. ha a házasságkötés fel valamely egyházi rendhez tartozik, a nőtlenségi fogadalom alól felmentése van (H. T. 25. §. A. T. 50. §.);

12. ha a férfi beiföldi, akkor — ha ezen házasságkötés fel védkötelezettségének még nem tett ugyan eleget, illetve vagy ha a véderőről szóló törvény értelmében házasságához szükséges nő sülési engedélye és a menyiben az engedély biztosíték adáshoz van köve, az erről szóló okirata megvan.

E tekintetben szükséges tudni, hogy a véd-törvény értelmében kétféle engedély adható nőülhetéshez, az egyik azoknak adható, a kik a hadköteles kor előtt és a harmadik korosztályból való kilépése előtt akarnak nőülni, ezek a kivételes engedélyért az 1876: VI. t. cz. 35. §-ában megszabott eljárás mellett, a honvédelmi miniszterhez tartoznak fordulni;

α) azok, a kik a hadköteles (állítasköteles) kort, vagyis azon év január elsejét, a mely évben életök 24 ik évét betöltik, még nem érték el és önként beállás folytán nem állanak katonai kötelek alatt; (az ezek tehát állítasköteles korban még nem álló egyének részére megadott ilyen kivételes nőülési engedélyek érvényességének tartama egy évre terjed és pedig azon naptól számítva, a mely napon az engedélyt tartalmazó miniszteri rendelet kelt. Ha tehát az engedély alapján megköszült egyén övegyeségre jut, ezen egy évi időn belül újabb engedély kieszaközlésére szüksége nincsen hanem az előbb nyert engedély alapján ismét megköszülhet. Ugyanez áll a házasság törvényes felbontása esetében is. Azonban az engedély érvénye ezen egy évi idő eltelte előtt is megszűnik azon esetben, ha az illető akár mint önkéntes a hadseregbe (haditengerészetbe) lép, akár időközben állítasköteles korba jutván, ujonczállítás után a közös hadsereg vagy a honvédség ujoncz jutaléka javára, illetőleg az „ajánlás és beosztás fentartásával“ avagy az „ajánlás fentartásával“ besoroztatik.

β) Általában azok, a kik az állítasköteles kort már elértek és a sorozásra még föl vannak hiva, s így különösen

γ) azok, a kik az első vagy második korosztályon jelenleg alkalmatlannak és „vi szahelyezendőknek“ nyilvánítottak (az ezen β) és γ) pontban említett tehát már állítasköteles korban álló vagyis a sorozásra felhívott három korosztályba tartozó egyének részére megadott ilyen nőülési engedélyek érvényessége, csakis azo nak, az ujonczjutalékok javára, a fentebbi értelemben való besoroztatásával szűnik meg. Az engedély érvényessége tehát ilyen egyéneknek, — az ujoncz jutalékok javára, illetőleg az „ajánlás és beosztás fentartásával“ avagy az „ajánlás fentartásával“ való besoroztatásukat kivéve, mind a három korosztályra kiterjed. E szerint az, a ki már állítasköteles korban kapta meg az engedélyt, de azon sorozásnál, melyre törvény szerint fel volt hiva és megjelent, be nem soroztatik, mindaddig míg az ujonczjutalékok javára illetőleg az „ajánlás és beosztás fentartásával“ avagy az „ajánlás fentartásával“ be nem soroztatik, újabb engedély kieszaközlése nélkül vagyis a korábbi engedély alapján nőülhet, esetleg újra nőülhet.

(Vége kövötk.)

HIREK.

Tájékoztató.

Január 11. Bál a zsinagóga javára.

Január 18. Polgári bál.

Február 1. Tűzoltó bál.

Február 9. Vöröskeresztesegyleti közgyűlés.

Február 10. Közigazgatási bizottság ülése.

Április 6. Táncmulatság az árvaház javára.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; női részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuwer házában van.

— Rónay Jenő főispán ma hivatalos ügyekben több napi utra indult.

— Lapunk felelős szerkesztője, dr. Brájer Lajos ma egészége helyreállítására néhány hétre Olaszországba utazott.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Janka Kálmán kalocsai törvényszéki aljegyzőt a nagyszentmiklósi járásbíróisághoz helyezte át.

— Torontál-szécsányiak Nagybecskereken. Dícséretre méltó és utánzásra érdemes cselekedeteket vittek véghez a torontál szécsányi ismételő iskola növendékei, mikor tanítók és a

iskolászék vezetése mellett kirándulást szerveztek Nagybecskerekre. Kisérteükben jött Gille községi jegyző is. A délelőtt folyamán megtekintették a várost, a vármegyeházát, a villamos telepet, polgári és elemi iskolát, továbbá a szövögyárat. Délben tisztelegtek Dr. Deilima-nich Lajos alispánnál és Steinbach Antal tanfelügyelőnél, kiket az ismételő iskola egy növendéke üdvözölt magyarul. Ugy az alispán, mint a tanfelügyelő örömlüknek adtak válaszaikban kifejezést, hogy ilyen tökéletesen bírják a magyar nyelvet és buzdította őket, hogy csak haladjanak tovább a megkezdett uton, mert így lesznek hasznos polgárai a hazának. Jellemző, hogy a tisztelegők között volt a „Bauernverein“ ottani fiókjának elnöke is, a ki ismételte hangsúlyozta, hogy az egylet távol tartja magát a politikától és csupán oda irányul minden törekvése, hogy a magyar nyelv menél szélesebb körökben terjeszkedjék és a nép hasznos és a földmívelés körébe vágó ismereteknek jusson birtokába.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legujabban a következő bejelentések történtek:

Született: Jan. 3. Ott József (r. k.) cipész Miklós fia. — 4. Feketics Imre (r. k.) kőműves Mária leánya. — 6. Schlesinger Mór (izr.) korcsmáros Lázár fia. — 7. Tóth Ferencz (r. k.) napszámos Ferencz fia. — Vörgies Vitályos (g. k.) napszámos Szmiljana leánya.

Meghalt: Jan. 6. Baranyi András (r. k.) földműves 45 éves korában tudóvészben. — 7. Kurják Stanko (g. k.) napszámos 6 napos Lyubinka leánya életgyengeség következtében. — 7. Magyarov György (g. k.) földműves 53 éves korában hörgvészben. — 8. Todorov Prokov (g. k.) napszámos 42 éves korában tudóvészben.

— Magyar iskola oláh községben. Valkány (Torontál m.) községe egyike ama kevés oláh községeknek, amelyekbe igen sok magyar telepszik le az utolsó időben. A letelepült magyarok túlyomó része, több mint kétszáz lélek, református vallású. De igen nagy bajuk a valkányi magyaroknak az, hogy nincsen magyar iskólájuk, ugy, hogy évenként 40—50 gyerek marad iskolázás nélkül és így belevegyül az oláhokba. E bajon a nagykikindai református egyház ugy akar segíteni, hogy Valkányon magyar református iskolát akar felállítani, s az erre szükséges költségeket, minthogy a kikindai egyház azt egymaga fedezni nem képes, részben gyűjtés által akarja beszerezni. Aki e hazafias célra adakozni akar, küldje a pénzt Fekete Gyula református lelkész címére Nagy-Kikindára.

— Hetvenéves öngyilkos. Szegedről írják: Máté Gergely elhagyatott agg ember volt, s Balog Antal gazda fogadta szánalomból a házához. Ott tett vett az öreg, etette a teheneket s ezen dolgáért ellátást kapott. Így éldégéit. Vízkereszt napján együtt ültek a gazdával a házasobájában, amidőn egyszer kiment onnan az öreg ember, hogy az állatok után nézzen. Senki sem sejtette, hogy miben torvazkedik az agg, mert ha tudják, megakadályozzák bizonynyal. Pedig neki az volt a szándéka, hogy e öi magát, mert érezte, hogy amennyire teher neki az élet, annyira teher ő másoknak. Es adta a kezébe a fegyvert, mert amint kilépett a szobából, a másik percében puskadörrenés hangja verte föl a házat. Gergő a kétesövű puskával melibe lölte magát, miután előzőleg levette a csizmát, hogy a lábujjával nyomhassa meg a fegyver kakasát. A sörétekre töltött puskát, melyet védelméül tartott a háznál a városzéli uton lakó gazda, retentetes pusztítást csinált az agg ember mellében. Tétongó seb nyitit a lövés után a szíve táján a hetedik borda alatt, s negyedórán kioldás után elvált tőle a lélek.

— Táncmulatság az árvaház javára. Az árvaházi bizottság tegnap délután tartott ülésében elhatározta, hogy husvét hétfőjén, április 6-án a kaszinó összes termeiben tombolával összeköltött táncestélyt rendez.

— Harez a farkasokkal. Abauj-Szántóról írják: Radvány község erdejében három parasztagazda fát rakott három ökörszekerre s midőn hazafelé akartak indulni, nagy üvöltéssel egy 10 farkastól álló farkas rohant elő az erdő sűrűjéből. A megijedt emberek egyike hamar egy szekeren volt szénacsomót gyűjtött meg melynek világtól a farkasok meghökkenve visszahúzódtak. Sietve indultak hazafelé, azonban alig haladtak néhány száz lépést, midőn újból felhangzott az iszonyu üvöltés, mely mind jobban közeledett hozzájuk. Nem volt más hátra, mint élet-

halálra védelmezni magukat. Előbb kifogtak egy ökröt, hogy az első rohamot ez tartsa ki, ők pedig fejszéssel a kézben hátukat a megrakott szekérnek vetve várták a harcot. Hat farkas az ökrre rohant de a többi négy az embereknek tartott, a kik hatalmas vágásokat mértek reájok, oly szerencsésen, hogy három kettévágott koponyával vándorogott a hóban. A negyedik azonban oly erővel harapta magát az egyik ember czombjába, hogy valósággal le kellett a fejszéssel vágni róla. Most felrengett az ökröt akarták megmenteni, mely a szügyön és lágyékán nagy sebektől vérezett. Nagy erővel neki sujtottak és ismét három bestia lett hroczképtelen. A többi elmenekült.

Irodalmi pályázat. Az „Alföld“ című politikai napilap pályázatot hirdet tárczazikkre, mely lehet eszeveség vagy társadalmi kérdés fejtegetése. Terjedelme 300 nyomtatott sor lehet. A pályamunkák január hó 30 án délig jelégés le vével Edvi Illés Lászlóhoz, az „Alföld“ szerkesztőjéhez Aradra küldendők. A legjobb három pályamű az „Alföld“ b n közlésétetik s a lap elő fizetői döntik el szavazással, melyik mű kapja a száz korona pályadíjat. A másik két cikk írói tiszteletdíjat kapnak.

Reklam meghalt. A világ legnépszerűbb könyvkiadója Reklam Fülöp a mult éjjel 89 esztendőskorában Lipsében meghalt. Edes apja is könyvkereskedő volt. Ő maga az üzlet vezetését 1837 ben vette át. Az „Universal-Bibliothek“ kiadását ő kezdte meg és ebből a népszerű, olcsó vállalatból eddig 3480 füzetet bocsátott könyvvarusi forgalomba.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A késbesíthetlen és feles szállítmányok az üzletszabályzat 70. § a értelmében nyilvános árverés utján délelőtt 9 órakor az alább felsorolt állomások teheraru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, mihez a t. cz. közönség meghívatik:

Szabadka	állomáson 1896 január	15-én.
Szeged	„	16-án.
Pozsony	„	17-én.
Fiume	„	20-án.
Csaba	„	21-én.
Bpest ny. p. u.	„	22-én.
Pápa	„	23-án.
*Kolozsvár	„	24-én.
Bpest dunapart	„	27-én.
Miskolcz gömöri p. u.	„	28-án.
Debreczen	„	29-én.

* Kolozsvárott az árverezés az „első magyar engedélyezett árverési csarnokban“ város bel-közp útca 19. sz. a. tartatik.

Budapest, 1895. december 31-én.

Az igazgatóság.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. január 9-én.)

Budapest, január 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A karácsony ünnepi szünetek után ma tartotta a képviselőház első ülését, a mely tekintettel arra, hogy a Házban általános nyugalom uralkodott, a karácsonyi szózat után, csakugyan a nyugodt tárgyalásoknak előhírnökéül jelentkezett.

Szilágyi elnök bejelenti Darányi miniszter és Gränzenstein államtitkár mandátumainak végleges igazolását, továbbá az újhorvát képviselőket, végre pedig a főispánokká kinevezett Pálffy Elemér és Horváth Béla képviselőknek lemondását.

Dókus Ernő előadó bejelenti, hogy Latkóczy államtitkárnak stomfai mandátuma rendben találtatott ugyan, de mivel a választás érvényességét kérvénnyel támadták meg, a kérvény kisorsolás után a negyedik bíráló bizottságnak kiadatik. Egyuttal jelenti előadó, hogy Kőszegi Winkler Sándor mandátuma végleg igazoltatott.

Ezután Daniel miniszter beterjeszti jelentését a kereskedelmi miniszterium mult

évi működéséről, Darányi miniszter pedig törvényjavaslatát a filoxera által elpusztított szőlők felújításának előmozdítása iránt.

Következett a napirend, a részletes költségvetésnek tárgyalása: a miniszterelnökség tételénél Ugron az Ausztriával való kiegyezési tárgyalásoknak rögtöni félbeszakítását követeli, mert Badeni osztrák miniszterelnök a birodalmi tanácsban többször kijelentette, hogy ő csak a császárjának tartozik felelősséggel, ennélfogva inparlamentáris kormány lévén, Magyarország ilyen nem tárgyalhat.

Apponyi szintén a tárgyalások megszakítása mellett nyilatkozik, de nem az előbbi, hanem azon indokból, mert a jelenlegi kabinetet képtelennek tartja érdekeink megvédésére.

Bánffy miniszterelnök Badeni kormányát felelős kormánynak mondja és a tárgyalásokat nem szakítja meg.

Helfy és Sima az Istenbékét emlegetve, Apponyit nyilatkozattételre provokálják, a ki kijelenti, hogy kötelességének fogja ismerni, hogy karácsonyi cikkének tartalmát a képviselőházban is megmagyarázza.

Várady és Bánffy felszólalása után az ülés 3/4 kettőkor berekesztetik.

A szélsőbaliak átirata.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az Ugron-pártiak legközelebbi értekezletükön fogják tárgyalni a Kossuth párt átiratát, melyre mint politikai körökben hírlik — azt felelik, hogy a legszigorubb keresés dacára sem találtak olyan párttagot, a ki a kormány érdekeit támogatja, következésképpen nincs kit kizárni a párt kebeléből. Egyuttal annélkül, hogy gyanusitanának valakit, felszólítják a Kossuth-pártot, indítsanak szintén vizsgálatot és járjanak majd el avval a szigorral, a melyet ők maguk ajánlottak fel.

A sertéskereskedelem reformja.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Darányi Ignác földmíveléstudügyi miniszter tegnap anketet hívott össze a sertésenyésztés érdekében teendő intézkedések megbeszélése végett.

Az anketen nagyobb részt a kőbányai piac ellen érveltek, mások pedig oda nyilatkoztak, hogy tanácsos volna a kőbányai piac megartása mellett a vidék több helyén is piacokat felállítani.

Számos javaslat után Wekerle Sándor volt miniszterelnök fölkérte Darányi minisztert, hogy igyekezzen oda hatni, hogy legyenek Ausztriában egészségügyi közgeink, máltal gazdáink meg lennének óva azon töméntelen kicsinyes zaklatástól, melyeknek jelenleg is ki vannak téve.

Végül Wekerle még köszönetet mondott Darányi miniszternek azon buzgalmaért, a melylyel az anketet összehívta és vezette.

Elfogott honarutó.

Budapest, január 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Prágából jelentik, hogy Holub Ignácot, az Aussigban megjelenő „Omladina“ szerkesztőjét honarutlás miatt elfogták.

A czár koronázása.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Oroszországban már javában készülnek a czár koronázására. Lázás sietséggel készítenek mindent elő, hogy az ünnepélyek a legfényesebbek legyenek azok között, a melyeket eddig tartottak. Mint Szentpétervárról telegrafálják, a czár a Moszkvában tartandó ünnepélyek költségeinek fedezésére egy millió rubelt ajánlódokozott

Anglia háborura készülődik.

Budapest, január 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból telegrafálják, hogy ott óriási plakátok hirdetik a háborura készülődést. A tengerészeti és hadügy-miniszteriumban lázas sietséggel dolgoznak.

Szerkesztői üzenetek.

Levelezőinknek. Lapunk szerkesztője nevére csak olyan levelet tessék címézni, a mely csupán őt illeti. A lapot érdeklő eseményeket kérjük csak a szerkesztőség címére küldeni. A magyarázata ennek az eljárásnak felette egyszerű. A szerkesztőség tagjai nem bontják ugyanis fel a személyre szóló levelet és így gyakran a legérdekesebb dolgok vesztik el aktualitásukat.

T. J. A tárczát még nem volt alkalmunk elolvasni. Legközelebb tudatjuk, hogy mi sors érte.

K-n. Hogy havazik, azt szépen meg lehet tiz sorban írni, de talán ön is belátja, hogy egy husz strofás verset erről a témáról nem lehet kiadni.

D. urnak. Helyben. Ön azt kérdi, hogy hová lett a „Torontál“ címétáblája? Ezt mi magunk is szeretnők tudni, de mindaddig hiába törtük rajta a fejünket.

Nyilttér. *)

Grünbaum Vilmos

NŐI RUHA TERME.

NAGY-BECSKEREKEN

ajánlja a téli időnyre beérkezett

kelmék, selymek és diszítések

dus választékát mindennemű toilettek elkészítésére.

SÉTA-TOILETTEK
ALKALMI TOILETTEK
COSTUMEK
MENYASSZONYI KE-
LENGYÉK
BELÉPÖK

SZÖVET-BLUZOK
SELYEM-BLUZOK
MATINÉEK
JUPONOK
KÖTÉNYEK.

Szövet, peluche- és szörme-gallérok, jaquettek kerekköpenyek, capeok, muffok, sapkák stb.

Farsangi ujdonságok.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672-x.51)

*) Az a rovat alatt közzétettakat nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Mayer Bezsó.

Hirdetések.

MEGHIVÓ.

A nagybecskereki önk. tüzoltó egyesület 1896. évi január hó 19 én vasárnap délután 3 órakor a városháza nagytermében ez évi

rendes közgyűlését

tartja, melyre a tisztelt működő valamint pártoló tagok ezennel meghívtnak.

TÁRGY:

- I. Az 1895. évi számadás letárgyalása.
- II. Az 1896. évi költségvetés letárgyalása.
- III. 8 választmányitag választása 1 évre.
- IV. Az egylet és önségélyző egylet alapszabályainak módosított tervezetének tárgyalása.
- V. Esetleges indítványok.

A közgyűlés után ugyanott egyszerűsmind összgyűlés tartatik.

Nagy-Becsckereken, 1896. jan. hó 2 án

Rónay

elnök.

31-21

Herald

titkár.

Segédkönyvelő

kerestetik egy nagyobb üzletbe.

Bővebbet a kiadóhivalban.

5-x.4

Irodai gyakornok

fizetés mellett azonnal alkalmazást nyer Bővebbet a kiadóhivalban.

12-x.3

Vasuti menetrend.

Érvényes 1895. évi október hó 1-től.

Nagybecskerek—Nikinda				Nagykikinda—Nbecskerek				Nagybecskerek—Pancsova				Pancsova—Nagybecskerek			
Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Versecz ind.	—	550	210	Budapest ny. p. u. ind.	1025	830	230	Budapest ny. p. u. ind.	1025	830	230	Pancsova . . . ind.	750	310	400
Pancsova	—	721	315	Temesvár	925	1015	410	Nagybecskerek . ind.	910	715	—	*Torontálalmás .	812	324	416
Nagybecskerek	545	1220	730	Nagykikinda (v.)	415	403	720	Nbecskerek-Bpart	915	722	—	Ferenczhalom .	827	336	429
Ellemér . . .	604	1239	853	Váalom (m. h.)	440	430	736	Sándorudvar . .	932	741	—	Czrepája . . .	846	352	447
Melencze . . .	627	106	822	Karlova . . .	505	448	806	Sándorudvar . .	938	743	—	Tor. Vásárhely .	922	418	505
Kumán . . .	645	124	841	Beodra . . .	525	459	815	Ecska-Zsigmondf.	951	800	—	Antalfalva . . .	940	432	—
Törökbecse-Aracs	711	159	911	Törökbecse-Aracs	620	540	902	Tomasovác . . .	1023	840	—	Ozora . . .	1007	456	—
Beodra . . .	747	285	949	Kumán . . .	644	601	923	Ozora . . .	1037	857	—	Tomasovác . . .	1037	516	—
Karlova . . .	758	246	1003	Melencze . . .	711	622	944	Antalfalva . . .	1100	924	—	Ecska-Zsigmondf.	1112	544	—
Váalom (m. h.)	815	303	1020	Ellemér . . .	734	642	1024	Sándorudvar .	1121	948	—	Sándorudvar .	1126	568	—
Nagykikinda (v.) érk.	840	328	1045	Nagybecskerek érk.	752	700	1022	Czrepája . . .	1138	1008	—	Sándorudvar . ind.	1127	558	—
Temesvár	—	531	649	Pancsova	1230	—	639	Ferenczhalom .	1155	1028	—	Nbecskerek-Bpart	1149	616	—
Budapest	125	—	630	Versecz	105	—	—	*Torontálalmás .	1205	1030	—	Nagybecskerek érk.	1153	620	—
								Pancsova . . . érk.	1219	1055	—	Nagykikinda . .	328	1045	—
												Budapest ny. p. u.	—	630	—

Oda						Nagybecskerek Zsombolya.						Vissza						Oda						Szécsány—Versecz.						Vissza						
Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	
—	1095	—	—	—	—	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—	630	—	1025	—	—	—	—	—	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—	—	630	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	45	—	—	—	—	Nagykikinda	—	—	—	1045	—	841	845	—	—	—	—	Nagybecskerek-Bégapart	—	—	—	—	702	659	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	888	—	—	—	—	ind. Nagybecskerek . .	—	—	—	704	—	1024	1012	—	—	—	—	ind. Szécsány	—	—	—	—	522	511	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	844	150	—	845	—	" N. Becskerek-Bpart .	702	957	—	659	—	1039	1024	—	—	—	—	erk. Bóka ind.	—	—	—	—	522	456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	854	200	—	853	—	" N. Becskerek gyartelep	654	947	—	647	—	1041	1028	—	—	—	—	erk. Bóka érk.	—	—	—	—	521	454	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	902	208	—	901	—	erk. Sándor-udvar . . . ind.	646	937	—	637	—	1101	1042	—	—	—	—	" Kanak	—	—	—	—	505	435	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	905	209	—	902	—	ind. Sándor-udvar . . .	645	935	—	634	—	1112	1052	—	—	—	—	" Olécz	—	—	—	—	455	422	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	922	225	—	915	—	" Lázárföld	638	921	—	620	—	1126	1102	—	—	—	—	" Szécsénfalva-Ráros-Istv.	—	—	—	—	445	412	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	930	233	—	923	—	" Pusztá Kenderes . . .	624	912	—	611	—	1141	1112	—	—	—	—	" Györgyháza	—	—	—	—	430	361	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	938	241	—	931	—	" Lajosmajor	616	904	—	603	—	1150	1125	—	—	—	—	" Tor. Zichyfalva	—	—	—	—	417	335	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	954	257	—	944	—	" Szarcsa	604	850	—	549	—	1220	1141	—	—	—	—	" Nagymargita	—	—	—	—	407	312	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1009	312	—	957	—	erk. Szécsány (vend.) . ind.	5 50	830	—	528	—	1230	1150	—	—	—	—	" Lovdöntanya	—	—	—	—	357	259	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
545	1064	327	480	—	—	ind. Szécsány	—	820	1103	518	1002	1240	1158	—	—	—	—	" Szvattyutelep	—	—	—	—	348	248	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
606	1034	353	440	—	—	" Módos	—	757	1044	459	943	1253	1210	—	—	—	—	" Bethontanya	—	—	—	—	337	235	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
615	—	406	—	—	—	" Fény	—	741	—	—	932	104	1219	—	—	—	—	" Tem. spali	—	—	—	—	325	224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
627	—	424	—	—	—	" Párdány	—	727	—	—	921	114	1227	—	—	—	—	" Verseczrét	—	—	—	—	321	217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
640	—	440	—	—	—	" Jánosföld	—	707	—	—	908	119	1232	—	—	—	—	erk. Versecz ind.	—	—	—	—	315	210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
652	—	455	—	—	—	" O-Teiek	—	652	—	—	856	—	706	—	—	—	—	" Temesvár	—	—	—	—	825	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
701	—	505	—	—	—	" Öregfalva	—	641	—	—	847	—	—	—	—	—	—	" Bázias	—	—	—	—	—	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
713	—	519	—	—	—	" Torontál Ujvár	—	627	—	—	835	—	—	—	—	—	—																			
734	—	550	—	—	—	" Csene	—	609	—	—	821	—	—	—	—	—	—																			
743	—	601	—	—	—	" Kurjácska	—	543	—	—	804	—	—	—	—	—	—																			
751	—	610	—	—	—	" Kécsa	—	535	—	—	757	—	—	—	—	—	—																			
800	—	620	—	—	—	" Klári	—	523	—	—	748	—	—	—	—	—	—																			
815	—	639	—	—	—	" Uj-Zsombolya	—	508	—	—	733	—	—	—	—	—	—																			
822	—	647	—	—	—	erk. Zsombolya ind.	—	452	—	—	726	—	—	—	—	—	—																			
125	—	802	—	—	—	erk. Temesvár-Józsefváros ind.	—	—	—	—	470	—	—	—	—	—	—																			
		630	—	—	—	" Budapest ny. p. u. . . .	—	—	—	—	230	—	—	—	—	—	—																			

Temesvár—Arad				Arad—Temesvár				Valkány—Varjas				Varjas—Valkány			
Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Temesvár-Jv. ind.	910	112	820	Arad . . . ind.	1130	500	620	Budapest ny. p. u. ind.	1025	830	230	Varjas ind.	340	930	320
Szentandrás	929	141	846	Ujarad . . .	1154	521	631	Temesvár	—	1045	410	Perjámos	404	1005	347
Merczfalva	943	159	904	Németsaagh . .	1219	547	649	Valkány	615	320	645	Rác-Szt. Péter . .	416	1020	400
Orczfalva	954	215	919	Vinga	1247	614	708	O-Bessenyo . . .	642	351	709	Sárafalva	431	1040	418
Vinga	1011	240	942	Orczfalva . . .	104	604	720	N-Szt-Miklós . . .	720	436	744	N-Szt-Miklós . . .	452	1057	449
Németsaagh . .	1016	257	1000	Merczfalva . .	120	652	731	Sárafalva	740	457	802	O-Bessenyo	523	1155	529
Ujarad	1027	330	1030	Szentandrás . .	139	712	743	Rác-Szt-Péter . .	757	514	818	Valkány	546	1218	552
Arad érk.	1055	344	1043	Temesvár-Jv. érk.	206	739	801	Perjámos	813	538	834	Temesvár	614	531	802
								Varjas érk.	880	550	851	Budapest ny. p. u. .	125	840	630